

SVALBARD MUSEUM

ÅRSRAPPORT 2019



Sysselemann Kjerstin Askholt og direktør Tora Hultgreen ved åpningen av utstilling på Bjørnøya den 20. september 2019.

1 Stiftelsen Svalbard Museum

1.1 Virksomheten.

Svalbard Museum er et natur- og kulturhistorisk museum og ble etablert som stiftelse 01.01.06. Svalbard Museum har som formål å samle inn, forvalte, forske i og formidle kunnskap og materielle vitnesbyrd knyttet til kultur- og naturhistorien på Svalbard. Gjennom vår virksomhet ønsker vi å formidle bred og allsidig kunnskap om Svalbards natur- og kulturhistorie.

Museet er lokalisert i Svalbard Forskningspark og inngår som en del av Svalbardporten. Fra 2011 overtok Stiftelsen Svalbard Museum ansvaret og driften av Sysselmannens kulturhistoriske magasin som har vært samlokalisert med Svalbard Museum i Svalbard Forskningspark siden 2005. Sysselmannens kulturhistoriske magasin er derfor historie og Svalbard Museum er utvidet med en hel etasje i D – fløya i Svalbard Forskningspark. Utvidelsen omfatter et klimaregulert gjenstands- og fotomagasin, tørr- og våtlaboratorium, samt to kontorer. Det fulgte en stillingshjemmel (konservator) med overførselen fra SMS.



Svalbard Museum er lokalisert i Svalbard Forskningspark. Foto Svalbard museum 14.02.2020.

Overtakelsen av Sysselmannens kulturhistoriske magasin medfører at Svalbard Museum oppfyller kriteriene fra Kulturdepartementet og Norsk Kulturråd som en *fullstendig* konsolidert enhet innenfor det nasjonale museumsnettverket. Svalbard Museum har museumsbutikk med et stort og variert utvalg av polarlitteratur fra Svalbard og det øvrige Arktis. Ansvar for drift av resepsjon og butikk ligger under vår kontorleder.

Drift av resepsjon og butikk krever stadig større oppmerksomhet. I år har besøksutviklingen for første gang vært negativ. Nedgang i besøk på 3330 personer er knyttet til sommermånedene juni, juli og august. Nedgang i besøk i 2019 er naturlig å se i sammenheng med tre ulike faktorer: en nedgang i antall cruiseanløp til Svalbard i 2019, flere tilbydere av utendørs aktiviteter når cruisebåtene ligger ved kai. og for det tredje var det gjennom hele sommeren et fantastisk fint vær i Longyearbyen, en faktor som medfører at utendørsaktiviteter favoriseres. At museumsbesøk viser variasjon i forhold til været, kjenner vi godt til fra fastlandet.

Det legges en betydelig arbeidsinnsats i jevnlig oppdateringen av vårt boktilbud og det er svært tilfredsstillende for vårt publikum at vi tilbyr et bredt utvalg av nyere polarlitteratur. Utvalget av polarlitteratur og suvernirer som selges på Svalbard museum er relatert til temaer i våre utstillinger og er således fordypende i forhold til vår formidling av Svalbards kultur- og naturhistorie. Det har vært en nedgang i salget av polarlitteratur i 2019. Dette skyldes at våre besøkende ikke kjøper bøker i samme omfang som tidligere. Våre tre egne skrifter *Svalbard Museums skrifter I, II og III*, som omhandler norsk fangst og gruvehistorie har solgt jevnt i 2019. *Svalbard Museums skrifter IV* «Okkupasjon av land på Svalbard 1898-1927» er planlagt og skal utgis i forbindelse med feiring av 100 - årsdagen for signering av Svalbardtraktaten 9.februar 2020.

Svalbard Museum stimulerer til at de som besøker og ferdes på Svalbard skal få solid kunnskap – og et opplevelserikt opphold på miljøets premisser. I Svalbard Museums vestibyle finnes Sysselmannen på Svalbards miljøinformasjon som oppfordrer og motiverer til miljøvennlig adferd i møte med naturen og kulturminnene. Svalbard Museum målsetning er å være en foregangsbedrift i Longyearbyen når det gjelder å redusere bruk av plast på Svalbard. Et tiltak er at vi i vår museumsbutikk selger handleposer av tøy slik at bruk av plast reduseres.

Svalbard Museum har åpent 355 dager i året og åpningstiden varierer fra fem timer per dag i lavsesong (okt – jan) til sju timer per dag i høgsesong (feb. – okt.). Dette utgjør ca. 3000 åpningstimer per år. I tillegg har museet ekstraåpninger på forespørsel hele året ca 250 timer. Ved cruiseanløp har museet åpent så lenge båtene ligger ved kai. Svalbard Museum åpner ved passasjerbåtenes ankomst og enkelte dager åpner museet derfor 07.30 på morgenen. På Svalbard Museum gis det jevnlig omvisning i museet og gjenstandsmagasinet. I 2019 stod museets ansatte for 64 slike omvisninger. Svalbard Museum markerer kulturminnedag, Svalbarddagen, Forskningsdagen, Arctic Chamber Music Festival, Solfesten og Kunstpausen med åpent hus, omvisning, foredrag/arrangementer hvor det gis gratis adgang for alle.

Svalbard Museums utstillinger og magasiner fungerer som et aktivt tilbud til Longyearbyens befolkning, forskere og tilreisende. Våre utstillinger fungerer som et åpent klasserom for barnehager og skoleelever fra Longyearbyen og fastlandet. Både elever i barnehagen, grunnskolen, videregående skole i Longyearbyen og Svalbard folkehøgskole har benyttet seg av våre tilbud om undervisning med egne pedagogiske opplegg i våre utstillinger i løpet av 2019. Publikums tilbakemeldinger på vårt utstillings - og formidlingstilbud er positive. Vi skulle gjerne ha hatt flere tilbud, men med dagens ressurser er dette vanskelig. Våre utstillingsarealer på til sammen 795 m2 er tilrettelagt for personer med funksjonshemming.

Stasjonære og temporære utstillinger i 2019

Museet har et utstillingstilbud bestående av basisutstillingen "Liv i Lys og Is", som åpnet 26.04.06. I vårt temporære utstillingsrom har vi, i samarbeid med forskere som tidligere var tilknyttet Universitetscenteret på Svalbard (UNIS), vist utstillingen «Glaciers on the Move» i perioden 6.10 – 31.12. 2019. Utstillingen er en visuell og tekstlig fremstilling av breforskning på Svalbard sett i relasjon til klimaendringene.

Kunsthall Svalbard

Fra 1.01.2015 er det inngått avtale med Nord - Norsk Kunstmuseum om leie av vårt temporære utstillingsrom ni mnd. per år. Etter felles forståelse ble avtalen terminert fra 1.10.2019. Kunsthall Svalbard har i 2019 vist utstillingen «Samisk kunst fra egen samling».

Styret for Stiftelsen Svalbard Museum.

Styret for stiftelsen Svalbard Museum består av representanter fra stifterne. Våre stiftere er: Sysselmannen på Svalbard, Longyearbyen Lokalstyre, Norsk Polarinstitutt, Universitetscenteret på Svalbard og Store Norske Spitsbergen Kulkompani. Styret har seks faste representanter, Sysselmannen på Svalbard har i tillegg en observatør i styret for stiftelsen. De ansatte ved Svalbard Museum har en ansatterepresentant.

Ansatte

Staben ved Svalbard Museum omfatter i 2019: seks fast ansatte personer i full stilling, to fast ansatte i redusert stilling og to ansatte på full stilling i prosjekter. Fem ansatte i deltidsstillinger i resepsjon og kontor samt avløserer i resepsjonen i sommermånedene, til sammen femten (15) årsverk. Det etterstribes likelønn og en likeverdig fordeling mellom kjønnene i alle stillingskategorier. I 2019 var kjønns sammensetningen i personalet 80% kvinner og 20% menn.

Fra 15.01.2019 -. 1.06.2019 har Svalbard Museum engasjert Anastasia Gorter som rådgiver for å samle inn og oversette historiske kilder fra Russland tilknyttet Pomorenes fangst på Svalbard.

Frm til 14.04.2019 var arkeolog Lotte Carrasco ansatt for å fullføre prosjektet «Oversikt over Svalbard museums samling av skjelettmateriale fra vest-europeiske hvalfangstgraver».

Fra 15.10.2019 – 31.12.2019 var Tor Vegar Lindbekk ansatt som arkivar for å skille ut historisk materiale som tidligere var lagt inn i Svalbard museums kontor/driftsarkivet.

Fra 1.11.2019 – 1.12.2019 var Tone Nødtvedt ansatt som vikar i 100 % stilling for å scanne innleverte bilder til Svalbard museums fotoarkiv.

Gjesteforskere/ eksterne med arbeidsplass på Svalbard Museum

Masterstudent i arkeologi Roseanne von Bodegom, Universitetet i Groningen arbeidet i magasinet med gjenstandsmateriale fra Smeerenburg i august/september 2019.

Arkeologene Arild Vivås og Massimiliano Ditto fra Universitetet i Stavanger studerte båtdeler fra samlingen 2 dager i juni 2019.

Caroline Hack, Universitetet i Groningen studerte gjenstandsmateriale fra Smeerenburg i dag i juni 2019.

1.2: Helse, miljø og sikkerhet

De ansatte har avvirket ferie og/ eller har søkt overføring av ferien til 2019. For øvrig er opparbeidet avspasering tatt ut i løpet av 2019.

Styret legger vekt på HMS og at planer for sikring er gjennomført i tråd med budsjett. Det er utarbeidet internkontrollsystem i bedriften. Alle ansatte er informert om og har deltatt i gjennomgåelsen av sikkerhetsrutiner, brannrutiner og det er gjennomført to brannøvelser. Svalbard Museum har tillitsvalgt og verneombud. De ansatte har en fast representant med observatørstatus i styret for Svalbard Museum.

Svalbard Museums virksomhet forurenses ikke det ytre miljøet på Svalbard.

1.3: Styrets virksomhet

Styret har i 2019 bestått av: leder Håvar Fjerdingsøy (SNSK), vara Sveinung Lystrup Thesen, nestleder Nina Frisak SM (vara Per Kyrre Reymert), Kristin Furu Grøtting LL (vara Espen Klungseth Rotevatn) Kim Holmèn NP (vara Åshild Ørnvik-Pedersen), Eva Therese Jenssen UNIS (vara Frank Nilsen) Marcus Bech-Mikalsen LL (vara Ørjan Olsen), begge flyttet ned til fastlandet fra sommeren av. Nyvalgte representanter fra Longyearbyen Lokalstyre ble Mats V. Wilmann (vara Stine Teigen LL). Observatør fra Sysselmannen på Svalbard er rådgiver/arkeolog Lise Loktu. Ansattrepresentant samlingsleder/konservator Sander Solnes.

Styret har i løpet av 2019 hatt 4 ordinære styremøter og behandlet til sammen 21 saker. De viktigste sakene har vært spørsmål vedrørende generell drift, økonomi og spørsmålet om overføring av ansvar for arkeologiske utgravninger for Sysselmannen på Svalbard. Videre godkjenning av Samlingsplan, vurdering av vårt videre engasjement i prosjektet «Besøkscenter Nasjonalpark Svalbard» samt tilbud om opsjon på leie av lokaler ved Svalbard museum for prosjektet «Besøkscenter Nasjonalpark Svalbard». Vurdering og tilsagn til gjennomføringen av «lysprosjektet» ved Svalbard museum har vært viktige arbeidsområder for styret ved stiftelsen. Gjennom sitt arbeid har styret sett at museumsdriften og museets økonomi har hatt en positiv utvikling i tråd med stiftelsens mål.

2. Mål og strategier

Mål

Svalbard Museum har som formål å samle inn, forvalte, forske i og formidle kunnskap og materielle vitnesbyrd knyttet til kultur- og naturhistorien på Svalbard. Styret for Stiftelsen Svalbard Museum har vedtatt «Strategi Svalbard Museum 2018-2028» og «Handlingsplan for Svalbard Museum 2018-2023»

Strategier og viktige arbeidsområder

Svalbard Museum har som langsiktig mål å videreutvikle og styrke vår samfunnsrolle. Vi arbeider strategisk med å utvikle Svalbard museum på en måte som gjør polar historie relevant, tilgjengelig og engasjerende for et bredt publikum. Vi arbeider aktivt med å være en aktuell lokal møteplass hvor både Arktis og Svalbards kultur og naturhistorie formidles gjennom stadig nye innfallsvinkler og stemmer. Et hovedfokus for museets formidlingsvirksomhet i 2019 har vært å vedlikeholde vår viktige rolle som formidlingsplattform for forskning og kunnskapsutvikling knyttet til natur- og kulturhistorien på Svalbard og i Arktis for øvrig. Vår formidling har i 2019 dreid seg mot et sterkt fokus på klimaendringens utvikling på Svalbard og de konsekvenser et våtere og mildere klima får for dyrelivet, kulturminner og naturmiljøet på Svalbard. Et annet viktig tema har vært formidling av Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslos sitt 15-årige forskningsprosjekt på marine øgler fra Svalbard.

Samarbeid med Sysselmannen

Svalbard Museum har et svært godt samarbeid med Sysselmannen på Svalbard angående forvaltning av kulturminner og arkeologisk gjenstandsmateriale. Et viktig arbeid i 2019 har vært utredninger, feltarbeid og kulturminneoppgaver som har vært bestilt fra Miljøavdelingen ved Sysselmannen på Svalbard. I 2019 har det vært viktigå ferdigstille samlingsrapporten som skaffer oversikt over det arkeologiske skjelettmateriale fra den vest-europeiske hvalfangstperioden på Svalbard. I første omgang har det vært gjort omfattende søk i magasin og litteratur for å legge til rette for ny forskning og nye problemstillinger tilknyttet hvalfangstperioden (1600 – 1700). Arkeolog Lotte Carrasco var fra 10.10.2018, ansatt ved Svalbard museum for å lede dette prosjektet. Arbeidet ble finansiert av Sysselmannen på Svalbard og sluttrapport ble levert 14. april 2019. Arbeidet er et ledd i å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag for Sysselmannens faglige program for fremtidig forvaltningstiltak tilknyttet dette materialet.

Et svært viktig arbeid i 2019 har vært planlegging, feltarbeid, rapportskrivning og innsamling av gjenstandsmateriale fra kullgruvediden i Svea. Dette var kulturminneoppgaver som ble bestilt fra Miljøavdelingen ved Sysselmannen på Svalbard i 2019. Arbeidet gjaldt omfattende kartlegging og dokumentasjon over automatisk fredete og verneverdige kulturminner og gjenstander i Svea. Planlegging og gjennomføringen av Sveaprojektet i felt og rapportskrivning har vært ledet av bachelor i arkeologi Mikael A. Bjerkestrand ved Svalbard museum. En omfattende rapport ble levert i desember 2019.

Mikael A. Bjerkestrand har også ledet planlegging og gjennomføring av en arkeologisk utgravning av tre hvalfangergraver på Likneset i Smeerenburgfjorden. Tre kister fra ulike områder av gravfeltet på Likneset ble tatt inn som preparat; satt i fryseren på museet i påvente av at en arkeologisk utgravning av kistene kunne gjennomføres.



Arkeologisk utgravning Likneset august 2019.

Som ledd i en videre strategi for at Svalbard museum skal få overført ansvar for arkeologiske utgravninger fra Sysselmanen på Svalbard er det gjennomført møter og diskusjoner i forbindelse med utarbeidelsen av en prosjektplan for et 3-årig utredningsprosjekt for arkeologisk utgravningsvirksomhet på Svalbard i perioden 2020-2022.

Svalbard Museums har vært en viktig drivkraft fi å utvikle «Besøkssenter Nasjonalpark Svalbard». En av mulighetene for lokalisering av et nasjonalparksenter er i tilknytning til Svalbard Museum i Svalbard Forskningspark. Budsjettsøknad for et nedskalert prosjekt på Svalbard museum er sendt KLD. Vår sentrale rolle i dette arbeidet er en bevisst strategi for å kunne formidle og utvikle aktiviteter i relasjon til Svalbards kultur og- naturverdier for større områder av Svalbard og for et større publikum enn det vi gjør i dag.

3. Drift og utvikling i 2019.

Driften av Svalbard Museum styres av styret for Stiftelsen Svalbard Museums «Strategi for Svalbard Museum 2018 – 2028» samt handlingsplan for Svalbard Museum 2018-2023. Disse er utarbeidet og vedtatt av styret for Stiftelsen Svalbard Museum. Styret har satt i verk tiltak for omorganisering og styrking av driften av Svalbard Museum. Svalbard Museum har i de siste sju år i tråd med Stortingsmelding nr.49 (2008-2009) Framtidas museum, lagt til rette for en målrettet satsning på digitalisering av gjenstander og foto fra Svalbard Museums samling. I tråd med museets øvrige mål og strategier er følgende hovedaktiviteter gjennomført:

3.1: Digitalisering

Vi har ved hjelp av ekstern finansiering fra Sysselmanen på Svalbard har museet kunnet opprette en prosjektstilling tilknyttet gjenstandssamlingen. Denne stillingen blir i sin helhet benyttet til nyregistrering og tilgjengeliggjøring på digitalmuseum.no og europeana.eu. av gjenstandsmateriale fra vår samling samt gjenstander som er innkommet gjennom arkeologiske utgravninger. Satsingen på tilgjengeliggjøring av museets gjenstandsportefølje og foto- og arkivsamling gjør at Svalbard Museum imøtekommer et bredt publikum og kommer i dialog med brukere i inn og- utland. På denne måten har museet utviklet en viktig demokratiseringsprosess som vi i årene fremover ønsker å styrke. Svalbard Museum har i løpet av 2019 gjort tilgjengelig gjenstander på internett på den felles nasjonale søkbare databasen Digitalt museum. no. og den europeiske museale plattform europeana.eu. Vi har fortsatt digitaliseringen av foto fra vår fotosamling som nå er på 26818 bilder. Fotosamlingen er tilgjengelig på vår hjemmeside www.svalbardmuseum.no. Tilveksten av bilder i 2019 var 810 nye bilder fra ulike givere. Alle bildene har tilknytning til opphold og aktiviteter på Svalbard. Svalbard Museum har også videreført arbeidet med registrering i Primus av gjenstander som er utstilt i museets basisutstilling "Liv i lys og is".

3.2: Samlingsutvikling

Gjenstander

Svalbards kulturhistoriske samling forvaltes av Sysselmanen og Svalbard Museum. Fra 12. 09.2011 har Svalbard Museum overtatt driften av magasinet og det er per i dag en del av Svalbard Museum. Samlingene består av arkeologiske og kulturhistoriske gjenstander fra de ulike periodene i Svalbards 400-årige historie. Fra Svalbards oppdagelse av Willem Barentsz i 1596, den vest- europeiske hvalfangstperioden fra 1612 -1700, russisk overvintringsfangst fra 1704 – 1852, norsk fangst fra 1820, ekspedisjonsperioden på 1800-tallet, bergverksvirksomheten og bosettingene fra 1890-årene til i dag, den andre verdenskrig 1940-1945 og samfunnsbygging, arbeidsliv, forskning og turisme i nyere tid. I tillegg finnes en liten naturvitenskapelig samling på 404 objekter samt 83 kunsthistoriske gjenstander. Samlingen oppbevares i et moderne og klimaregulert magasin. Til sammen forvalter vi i dag 55107 gjenstander – 49609 av disse er arkeologiske gjenstander – 5472 er kulturhistoriske gjenstander fra nyere tid. 9360 av gjenstandene er per i dag registrert i Primus med fotografi og metadata. 9185 gjenstander er tilgjengelig på internett via Digitalt museum.no. Tilveksten av

gjenstander i 2019 var på 720 gjenstander. En vesentlig del av museets virksomhet dreier seg om sikring, katalogisering, konservering og innlegging i Primus av samlingene. Konservering av gjenstander er en tidkrevende del av vårt virkefelt. I 2019 er gjenstandene fra utgravningene på Likneset i 2016 og Smeerenburg i 2017 ferdig katalogisert. Konservering og ompakking av kulturhistoriske og naturhistoriske gjenstander er utført på deler av samlingen.

Svalbard Museums fotosamling

Svalbard Museum har per i dag **26818** skannede fotografier i vår samling. Disse er listeført med opplysninger. **25912** fotografier var per 31.12.2019 utlagt på internett. Det arbeides daglig med innleggelse av opplysninger/metadata når det gjelder tilvekst som i 2019 var 810 bilder. Det er nedlagt et betydelig arbeid i å ajourføre opplysninger og metadata inn i billedsamlingen. At Svalbard Museum jevnlig tilbys nytt fotomateriale understreker betydningen av tilgjengeliggjøring – det genererer større mengder kulturhistorisk materiale. Formidlingsleder/konservator Herdis Lien, som har det faglige ansvar for Svalbard Museums fotosamling, rapporterer om en stadig økende interesse for gamle bilder fra Svalbard.



Den engelske lord Arnold Pikes hus i Virgohamna. Oppført i 1888 for en overvintring for å oppleve de dramatiske årstidsskiftningene i dette eksotiske miljø. Huset ble seinere brukt i forbindelse med Andrée og Wellmanns forsøk på å nå Nordpolen med henholdsvis hydrogenballong og luftskip.

Svalbard Museums arkivsamling

Svalbard Museum har fått penger fra Svalbard Miljøvernfond, lønnsmidler i ett år til Arkivprosjektet «Arkivalia – kilde til ny kunnskap om vær og klima på Svalbard». Prosjektet går i korte trekk ut på å samle og digitalisere fangstdagbøker og hyttebøker fra Svalbard hvor meteorologiske observasjoner fremkommer. I forbindelse med prosjektet som går over to år er det gjort omfattende organisering og forbedringer i vårt historiske arkiv. En del fangstdagbøker er lagt ut i Arkivportal på vår hjemmeside www.svalbardmuseum.no og på databasen ASTA. På denne måten blir materialet tilgjengelig for et større publikum. Til sammen 16 fangstdagbøker er per 31.12.2019 lagt ut på vår hjemmeside. I tillegg er dokumenter tilknyttet fangsmannslivet til Hilmar Nøis, Hansine Pedersen, Peder Pedersen mfl. Skannet og lagt inn i databasen i løpet av 2019.



Fangst dagbøker, hyttebøker og brev fra vårt arkiv.

3.3: Viktige arbeidsområder

Viktige arbeidsoppgaver i løpet av 2019 har vært:

- Samlingsarbeid, revisjon, ajourføring, fotografering og innlegging av gjenstandsamlingen i databasen Primus. Skann og innlegging av foto i Svalbard Museums fotodatabase. Skann og innlegging av dokumenter i arkivportalen ASTA.
- Planlegging og gjennomføring av registrering av kulturminner og innsamling av gjenstandsmateriale fra gruvetiden i Svea.
- Ledelse av feltarbeid i forbindelse med utgravning av tre hvalfangergraver på Likneset.
- Laget handlingsplan for utskiftning av alle lyskilder i Svalbard museums utstillinger.

- Vedlikehold i basisutstillingen.
- Scanning og registrering av arkivmateriale, brev, fangstdagbøker etc, fra Svalbard museums arkiv.
- Innstallasjon av utstillingen «Glaciers on The Move».
- Slutføring av utstillingsprosjektet på Bjørnøya.
- Søknader til Svalbard Miljøvernfond.
- Gjennomført samarbeidsmøter, prosjekter og arrangementer med: SNSK, Sysselmannen på Svalbard, Landbruk- og matdepartementet, Hurtigruten, Styringsgruppen i Nasjonalparksenter Svalbard, Statsbygg, Norsk Polarinstitutt, Longyearbyen skole, Vervarslinga for Nord-Norge, Bergmesteren på Svalbard, Kings Bay A/S, Nord – Norsk Kunstmuseum.
- Drevet guideopplæring for Visit Svalbard og Arktisk Naturguidestudiet på UNIS.
- Rapportert til Svalbard Miljøvernfond for tildelte midler 2018 og 2019.
- Arrangert 12 ulike arrangementer: konserter, foredrag, boklanseringer, åpne dager, og utstillingsåpning med servering.
- Tatt imot, til møter, arrangementer og omvisning i Svalbard Museum og kulturhistorisk magasin 64 grupper.
- Direktør har deltatt i fem møter angående utarbeiding av prosjektplan i forbindelse med Nasjonalparksenter Svalbard i samarbeid med UNIS, NP, Sysselmannen, Visit Svalbard AS og Longyearbyen Lokalstyre.
- Tatt imot 8 kunstnere fra Artica Svalbard på omvisning og samtale om Svalbards historie.
- Tatt imot barnehager, SFO-gruppe, skoleelever fra Longyearbyen skole til omvisninger.
- Bistått museet i Ny-Ålesund med utlån av utstyr og veiledning til gjenstandskatalogisering.
- Arrangert 2 lunsj-konsert, ett med foredrag med Nord-Norsk opera og symfoniorkester i utstillingen på Svalbard Museum.
- Registrert og fotografert arkeologiske gjenstander fra den russiske fangstperioden som er utstilt på Pomormuseet i Barentsburg.
- Deltakelse i feltarbeid i forbindelse med forskningsprosjektet svensk – russiske gradmålingsprosjektet i Hornsund juli 2019.

3.4 Besøkstall og aktiviteter

Totalt antall besøkende i 2019 var **48130**. Dette er en nedgang på 6.5% fra 2018 (51460). Antallet besøkende som betalte inngangsbillett **44536**. På Svalbard museums arrangementer var det 1482 besøkende.

Svalbard museum har hatt 13 ulike arrangementer i løpet av 2019.



Kulturminister Trine Skei Grande besøkte Svalbards museum 28. september 2019.

3.5: Deltakelse i museumsfaglige og andre relevante fora

Direktør deltok i tre møter som medlem i Nasjonalt utvalg for vurdering av forskning på menneskelige levninger, Skjelettutvalget i Oslo, Trondheim og Longyearbyen.

Direktør deltok i to møter som styremedlem i Norges Museumsforbund (Oslo og Haugesund).
Samlingsleder/konservator Sander Solnes deltok i Norsk Museumsforbund sitt Årsmøte i Haugesund i april 2019.

Svalbard Museum er medlem i de nasjonale museumsnettverkene:

Bergverksnettverket

Nettverk for magasin og bevaring

Stiftelsen Svalbard Museum er med i organisasjonen LySEF, Svalbard Reiselivsråd, Norges Museumsforbund og Norsk ICOM.

Kontorleder og registrator har gjennomgått kurs angående Arkiv og det nasjonale Arkivsystemet ASTA.

Samlingsforvaltningsleder Sander Solnes deltok på ICOMS kongress i Kyoto i Japan 1 uke i september 2019.

Kontorleder deltok på Svalbardkurset 2019.

Svalbard Museum er medlem i de nasjonale museumsnettverkene:

Bergverksnettverket

Nettverk for magasin og bevaring

Stiftelsen Svalbard Museum er med i organisasjonene og har deltatt på viktige møter i Svalbard Reiselivsråd, Norges Museumsforbund og Norsk ICOM.



Nasjonalt utvalg for forskning på menneskelige levninger «Skjelettutvalget» hadde utvalgsmøte på Svalbard museum i mai 2019.

Utstillingsprosjekter

Ferdigstillelse av utstillingen Bjørnøyas historie og natur i «Gammelmetten» på Bjørnøya.

3.7: Samarbeid og intensjonsavtaler

Sysselmannen på Svalbard: Samarbeid angående tilsetning av prosjektmedarbeider for gjenstandsregistrering og innleggelse i Primus videreført i 2019. Fem samarbeidsmøter mellom museet og miljøvernavdelingen angående Kulturhistorisk magasin og samarbeid om arkeologiske registreringer, utgravninger og kulturminneforvaltning i Smeerenburgfjorden og Svea.

Store Norske A/S: Svalbard Museum har deponeringsavtale med Store Norske om oppbevaring av Store Norskes fotosamling i vårt fotomagasin. Denne videreføres i 2019. Samarbeidet om Gruve3-museumsprosjektet har vært drøftet i ett møte i 2019 og det er utarbeidet en intensjonsavtale.

Hurtigruten A/S: Videreføring av avtalen hvor Svalbard Museum inngikk avtale om 10 % reduksjon på billettprisen på Hurtigrutens gruppebesøk på Svalbard Museum.

Longyearbyen skole: Flere klasser ved Longyearbyen Skole har fått omvisning og spesialtilrettet undervisning ved museet i 2019.

Nord-Norsk Kunstmuseum: Samarbeid angående utleie av utstillingsrom for Kunsthall Svalbard. Frem til avtalen ble terminert oktober 2019.

Vervarslinga for Nord-Norge og LPO-arkitekter: Samarbeid om restaurering og utforming av ny utstilling i den gamle meteorologiske stasjonen på Bjørnøya. Utstillingen ble ferdigstilt og åpnet september 2019.

Kings-Bay A/S: Bidratt med utlån av utstyr til gjenstandsregistrering i forbindelse med museet i Ny-Ålesund.

Trust Arktikugol: Samarbeid med eieren av Pomormuseet i Barentsburg (Trusten) om registreringen av russiske gjenstander som er utstilt på Pomormuseet i Barentsburg.



Den russiske generalkonsulen i Barentsburg Sergej Gusjtsjin besøkte Svalbard museum i mars 2019.

5. Økonomi

Tilskudd

Svalbard Museum får fast årlig driftstilskudd fra Kulturdepartementet. For 2019 utgjorde tilskuddet NOK 1 895 000. Fra 2010 kom Stiftelsen Svalbard Museums utgifter til husleie og driftsutgifter i forbindelse med leie av lokalene i Svalbard Forskningspark, som eget kapittel på Justis – og Politidepartementets Svalbardbudsjett. Dette inkluderer lønnsmidler til konservator og drift av kulturhistorisk magasin. For 2019 var tilskuddet NOK 12 900 000

	Beløp
Tilskuddsyter:	
Kulturdepartementet, driftstilskudd	1 895 000,00
Justis – og beredskapsdepartementet, Svalbardbudsjettet	12 900 000,00
Svalbard Miljøvernfond	528 000,00
Syssele mannen på Svalbard	400 000,00
Sum	15 723 000,00

Regnskap og revisjon

Museet har ført regnskap etter regnskapsloven. Regnskapet føres av Longyearbyen Regnskap AS, og revideres av revisjonsfirmaet Revigo Harstad AS v/revisor Jill Marita Nylund.

Samlete driftsinntekter: NOK 24 654 837

Driftsresultat: NOK 3 361 352

Stiftelsens inntjening, driftsstøtte og husleiekompensasjon fra staten over Svalbardbudsjettet, fast tilskudd over statsbudsjettet fra Kulturdepartementet, eldre fondsmidler og stiftelseskapital på NOK

500 000 fra SNSK, har vist at museet har soliditet og vil fortsette drift basert på gjennomføringen av Strategisk plan for Svalbard Museum 2018- 2028 og Handlingsplan 2018-2023 som er vedtatt av styret for Stiftelsen Svalbard Museum i 2017. Regnskapet bygger på prinsippet om fortsatt drift da grunnlaget for dette er til stede. Dette gir etter styrets mening, sammen med styrets beretning en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av museets virksomhet og økonomiske stilling.

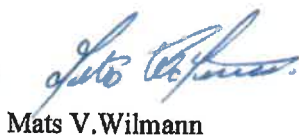
Longyearbyen 24.februar 2020.


Håvar Fjerdingsøy


Nina Frisak


Kim Holmèn


Eva Therese Jenssen


Mats V. Wilmann


Kristin Furu Grøtting



Akvarell fra Gråhukuken av Christiane Ritter fra 1934/1935. En av 34 akvareller gitt i gave til Svalbard Museum.

**Årsregnskap 2019
for
Stiftelsen Svalbard Museum**

Organisasjonsnr. 989469266

Utarbeidet av:

Longyearbyen Regnskap
Autorisert regnskapsførerselskap
Postboks 53
9170 LONGYEARBYEN
Organisasjonsnr. 912839206



Resultatregnskap

	Note	2019	2018
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Annen driftsinntekt	1	24 653 083	23 406 289
Sum driftsinntekter		24 654 838	23 406 289
Driftskostnader			
Varekostnad		2 049 686	2 503 028
Lønnskostnad	2	6 225 236	6 291 856
Avskrivning på varige driftsmidler	3	303 862	284 502
Annen driftskostnad	4	13 071 459	13 966 886
Sum driftskostnader		21 650 243	23 046 271
DRIFTSRESULTAT		3 004 595	360 018
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		326 647	196 468
Annen finansinntekt		32 782	35 953
Sum finansinntekter		359 430	232 421
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		1 879	1 394
Annen finanskostnad		792	1 825
Sum finanskostnader		2 672	3 219
NETTO FINANSPOSTER		356 758	229 202
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		3 361 352	589 220
Skattekostnad på ordinært resultat		0	0
ORDINÆRT RESULTAT		3 361 352	589 220
ÅRSRESULTAT		3 361 352	589 220
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overf. fond for vurderingsforskjeller		0	500 000
Overføringer annen egenkapital	5	3 361 352	89 220
SUM OVERF. OG DISP.		3 361 352	589 220

Balanse pr. 31.12.2019

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	1 101 208	1 224 708
Maskiner og anlegg		42 000	42 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	223 757	404 119
Sum varige driftsmidler		1 366 965	1 670 827
Finansielle anleggsmidler			
Andre langsiktige fordringer	6	52 259	0
Sum finansielle anleggsmidler		52 259	0
SUM ANLEGGSMIDLER		1 419 224	1 670 827
OMLØPSMIDLER			
Varer	7	2 936 835	2 400 900
Fordringer			
Kundefordringer		56 044	65 412
Andre kortsiktige fordringer	8	4 960 372	3 001 574
Sum fordringer		5 016 416	3 066 985
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	14 307 832	14 038 195
SUM OMLØPSMIDLER		22 261 083	19 506 081
SUM EIENDELER		23 680 307	21 176 907
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Stiftelseskapital			
Stiftelseskapital	5	500 000	500 000
Sum stiftelseskapital		500 000	500 000
Opptjent egenkapital			
Fonds		13 500 000	13 500 000
Annen egenkapital	5	6 011 282	2 649 929
Sum opptjent egenkapital		19 511 282	16 149 929
SUM EGENKAPITAL		20 011 282	16 649 929
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		2 754 037	3 198 741
Skyldig offentlige avgifter	9	191 189	173 073
Annen kortsiktig gjeld	8	723 799	1 155 164
SUM KORTSIKTIG GJELD		3 669 025	4 526 978
SUM GJELD		3 669 025	4 526 978
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		23 680 307	21 176 907

Balanse pr. 31.12.2019

Note 31.12.2019 31.12.2018

Longyearbyen, 24.02.2020


Håvar Fjerdringøy
styreleder


Nina Frisak
nestleder


Eva Therese Jenssen
styremedlem


Kristin Furu Grøtting
styremedlem


Kim Johan Holmèn
styremedlem


Mats Vadum Wilmann
styremedlem


Tora Hultgren
daglig leder

Noter 2019

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kap. 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kap. 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgdagang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

Presiseringer mht regnskapsprinsipper:

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring av salgsinntekter skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Tilskudd overført til løpende drift periodiseres og inntektsføres månedvis. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs i samme periode som inntekter inntektsføres.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er aaløge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler som anses å ha varig verdi, vurderes til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi i de tilfeller et verdifall forventes å være ikke-forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter en fornuftig avskrivingsplan over forventet økonomisk levetid.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet gjenværende økonomisk levetid. Som hovedregel er en lineær avskrivingsmetode lagt til grunn.

Varer

Varer vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer føres opp i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til forventet tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Andre fordringer er også gjenstand for en tilsvarende vurdering.

Noter 2019

Pensjoner og OTP

Pensjonsordninger er finansiert via en innskuddsbasert pensjonsavtale. Pensjonspremien anses som en pensjonskostnad og er klassifisert som en lønnskostnad i regnskapet.

Skatt

Stiftelsen er et offentlig foretak og er ikke skattepliktig.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2019 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift. Det bekreftes med dette at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede.

Note 1 - Bevilgninger og andre tilskudd

I posten inngår følgende tilskudd:

	2019	2018
Bevilgning fra Kultur- og Kirke departementet	1 895 000	1 850 000
Bevilgning fra Justis- og Beredskapsdepartementet	12 900 000	12 500 000
Tilskudd fra Sysselmannen - ulike prosjekter	400 000	756 000
Tilskudd fra Svalbard Miljøvernfond	528 000	769 250
Sum bevilgninger og mottatte tilskudd	15 723 000	15 895 250

Note 2 - Lønnskostnad

Lønn

	I år	I fjor
Lønn	5 896 083	5 697 641
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonskostnader	235 105	328 427
Andre lønnsrelaterte ytelser	94 048	265 788
Totalt	6 225 236	6 291 856

Antall årsverk

Selskapet har totalt hatt 15 årsverk i regnskapsåret.

Pensjonsforpliktelser

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning for selskapets ansatte jfr. lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretaket har etablert en tjenstepensjonsordning som tilfredsstillter kravene i loven.

Noter 2019

Ytelser til ledende personer og revisor

	Lønn	Pensjons- kostnader	Annen godtgjørelse	Sum
Daglig leder	840 705	28 699	38 246	907 650
Styremedlemmer	72 000			72 000

"

Det foreligger ingen lån eller sikkerhetsstillelse til fordel for ansatte eller styremedlemmer, eller noen av deres nærstående.

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	2 470 000	42 000	893 391	3 405 391
+ Tilgang	0	0	0	0
- Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	2 470 000	42 000	893 391	3 405 391
Akk. av/nedskr. pr 1/1	1 245 292	0	489 272	1 734 564
+ Ordinære avskrivninger	123 500	0	180 362	303 862
+ Avskr. på oppskrivning	0	0	0	0
- Tilbakeført avskrivning	0	0	0	0
+ Ekstraord nedskrivninger	0	0	0	0
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	1 368 792	0	669 634	2 038 426
Balanseført verdi pr 31/12	1 101 208	42 000	223 757	1 366 965
Prosentats for ord.avskr	5-5	100--1	10-25	

Note 4 - Revisjonshonorar

Kostnadsført revisjonshonorar for 2019 utgjør kr 46 500.

Noter 2019

Note 5 - Overføringer annen egenkapital

	Stiftelses -kapital	Overkurs egenkapital	Annem egenkapital	Sum
Pr 1.1.	500 000	0	2 649 929	16 649 929
+Fra årets resultat			3 361 352	3 361 352
Pr 31.12.	500 000	0	6 011 282	20 011 282

Stiftelseskapitalen er gitt som gavebrev fra Longyearbyen Lokalstyre med kr 500 000.

Note 6 - Andre langsiktige fordringer

	I år	I fjor
Samlede fordringer med forfall senere enn ett år etter balansedagen	52 259	0

Langsiktig fordringer gjelder innskudd pensjonsfond. Fondet kan brukes til framtidig pensjonspremie. Forfall etter ett år er derfor uklart.

Note 7 - Varelager

Varelageret er nedskrevet med **kr 273 930** med årsak i at deler av varelageret anses som ukurant.

Noter 2019

Note 8 - Andre kortsiktige fordringer og forpliktelser

Andre kortsiktige fordringer består av:

	2019	2018
Forskuddsbetalt leiekostnad	2 626 883	2 640 501
Forskuddsbetalt andre kostnader	33 903	117 761
Forskuddsbetalt pensjon	61 411	
Forskuddsbetaling til Kyndill: lysprosjekt	1 978 557	
Kortsiktig fordring	259 618	243 312
Sum kortsiktige fordringer	4 960 372	3 001 574

Andre kortsiktige forpliktelser består av:

	2019	2018
Skyldige feriepenger	661 465	598 666
Påløpt manglende pensjonsinnbetaling	61 834	75 000
Andre påløpte kostnader		81 498
Tilgodelapp	500	
Sum kortsiktige fordringer	723 799	755 164

Note 9 - Skattetrekkmidler

Bundet bankinnskudd utgjør pr 31.12. i år **kr 216 597,50** og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 202 591.

Skyldig skattetrekk pr. 31.12. utgjorde kr 191 189. Skattetrekkinnskuddet dekker trekkansvar ved årsskiftet.

Til styret i

Stiftelsen Svalbard Museum

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert stiftelsen Stiftelsen Svalbard Museum' årsregnskap som viser et overskudd på kr 3 361 352. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig. Det er ikke foretatt utdelinger.

Harstad, 24. februar 2020

Revigo Harstad AS

Jill Marita Nylund

Jill Marita Nylund
Registrert revisor